

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Confessarius Quoad scientia[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

poenit & remiss. Per Prælatum intellige habentes iurisdictionem Ecclesiasticam etiam in foro exteriori, ut sunt Episcopi, Abbates, Provinciales, Priores, & Guardiani Religiosorum, & ante omnes Papa Item & Cardinales, sicut etiam eorum familiares de eorum licentia, ut dictum est supra V. Cardinales, num. 13.

Possunt enim sibi obligare ad libitum.

Alij vero possunt confiteri sibi proprio de licentia proprii. Aut virtute Bullæ lubilæ, &c.

24. Aduerte secundò, posse aliquem confiteri non proprio Sacerdoti primò, si habeat licentiam proprii, ut modo dictum est de familiaribus Cardinalium, & dicendum est de Episcopis, & Prælati Regularium. Parochus autem non potest dare licentiam confitendi simpliciter Sacerdoti non approbato, an autem possit dare licentiam confitendi Sacerdoti approbato, pro alia Parochia, vel diocesi, quare sub V. Parochus numero 15. Thom. Hurtadus var. to. 2. tr. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. affirmat, quia Tridentinum solum derogat privilegijs, parochus autem ius delegandi non habet ex privilegio, sed iure diuino & humano. Sed vere hæc sententia practice improbabilis est, par. tr. 4. ref. 13. Cardinales nihilominus familiaribus suis concedere possunt, ut confiteantur non approbato ab Episcopo, etiam extra suam aulam, Lugo de sac. poenit. disp. 19. sect. 1. n. 5. Busenbaum. & alij p. n. tr. 4. ref. cit.

Aut si propter virtutem extra diocesim.

Secundò potest quis confiteri Sacerdoti non proprio, virtute alicuius diplomatis Apostolici, ut per Bullam Cruciatæ, aut lubilæ, ut dicitur in suis locis, & hoc sine licentia proprii. Tertio peregrinus, dum versatur per alienam diocesim, potest confiteri proprio Sacerdoti illius loci, in quo versatur, & hoc ex consuetudine approbata ab Eugenio IV. Imò potest ab illo absolui à referuatis Episcopo domicilij, nisi etiam ibi sint referuata, ut diximus V. absolute, num. 9. Quartò potest quis confiteri vel alij Sacerdoti, quando proprius Parochus aperiret Confessiones, vel immineat aliquod graue periculum, fama, &c. & ipse dare non velle licentiam alteri confitendi. Ita probabiliter Henriquez lib. 6. cap. 13. num. 4. & alij contra Summa Diana.

Summa Diana.

Villalobostom. 1. tract. 9. dif. 79. num. 14. Quia in tali casu defectum Parochi iniuste licentiam denegantis supplet Episcopus ipso iure, sicut defectum Prælati Regularis supplet Generalis Ordinarius, aut verumque ipso iure, vel ex præsumpta voluntate, Summus Pontifex qui dat etiam licentiam Confessariis Regularium, quando ipsis dignè præsentatis denegat Episcopus. p. 3. tract. 2. ref. 79. Quintò potest quis relinquere proprium Parochum, & alieno Sacerdoti absque eius licentia confiteri, si ille sit ignorans adeo, ut Confessio ex hoc capite foret inualida, vel illicita, ex cap. placuit 9. quæst. 2. de poenit. dist. 6. Ita Vasquez in 3. p. tom. 4. quæst. 9. art. 2. dub. 3. contra Sotum in 4. dist. 18. q. 4. ar. 2. p. 4. tract. 4. ref. 201. §. Non desinam.

Ut si proprius Sacerdos esse valde ignorans.

CONFESSARIVS

Quoad Scientiam.

27. **Q**uarta conditio Confessarij est Scientia, est enim iudex fori interioris, & ideo scire debet ea quæ sub foro accidunt. Tenetur autem scire, quodnam sit peccatum mortale, quod veniale: circumstantias necessarias confitendas, casus & censuras, referuatas, contractus licitos, impedimenta absolutionis, obligationem restituendi, & similia, aut saltem de his dubitare, ut possit viros peritos consulere, & plura scire tenetur confessarius pagi, quam ciuitatis, mercatorum, quam simplicitatis, &c. Quod si hæc, quæ communiter scire tenetur, ignoret, probabilis est opinio Richards, Caietani, & aliorum apud Bossium de lubil. sect. 2. cas. 2. §. 5. nu. 108. cum Vasquez in 3. par. tom. 4. quæst. 93. art. 3. dub. 2. quod confessio cum ipso facta sit nulla. Quia ad actum iudiciali, qualis est confessio, requiritur cognitio causæ, ut dictum est, & Sacerdos re. ita ignarus se habet, ac si peccata non perciperet obfurditatem, somnum, &c. Sed est etiam probabilis sententia contraria Henriquez lib. 2. cap. 14. §. 5. Præpositi

Quarta Confessarij requisitum est scientia.

Si enim opinio communiter scire tenetur, probabilis est opinio. Quia ad actum iudiciali, qualis est confessio, requiritur cognitio causæ, ut dictum est, & Sacerdos re. ita ignarus se habet, ac si peccata non perciperet obfurditatem, somnum, &c. Sed est etiam probabilis sententia contraria Henriquez lib. 2. cap. 14. §. 5. Præpositi

Dd

positi

*Ipse tamen
grauiter
peccabit.*

positi in 3. par. quast. 7. dub. 6. numer. 66. & aliorum: nam ad veritatem Sacramenti sufficit materia, forma, & intentio ministri, & actus penitentis cogniti ut peccata, sunt materia sufficiens absolutionis. Peccaret tamen Confessarius absolucendo, sicut & penitens ad illum accedend. (nisi uterque excusaretur bona fide) & ex mala fide penitentis confessio fieret inualida par. 3. tr. 4. ref. 121 p. 4. tr. 4. ref. 201. Et par. 5. tr. 14. ref. 22. Probabile est, quod non teneatur recedere confessione, qui confessus est Confessario plane ignorati, dum modo is sub cofusa ratione peccati, peccato cognouerit, & alias forma & intentione sufficere habuerit. Et apof. & alij par. 11. tr. 4. ref. 10.

*Quid, si
ter audier
dum dor
miat. Et no
integram
confessio
nem exci
piat?*

26 Ad hoc caput pertinet requisitum attentionis. Et quidem Syluester ver. Confessio. quast. 3. & alij docent, quod si Confessarius inter audiendum Confessiones dormiat, vel aliud agens, non intelligat omnia peccata, inualide absoluit: quia iudex priusquam absoluat, debet integrè accusationem percipere. Sed ego teneo cum Layman lib. 4. tract. 6. cap. 9. num. 5. & nouissimè etiam Mercero in 3. par. 9. quast. 9. art. 1. in tali casu validè absolueret: quia absolutio potest essentialiter consistere absque specifica, & integra explicatione peccatorum. Debet autem penitentes peccata non audita in alia Confessione reperere, ut quæ indirectè fuerunt absoluta, directè iterum absoluantur. par. 3. tract. 4. ref. 109. Et par. 4. tr. 4. ref. 198.

*Potest in
aliquo casu
Sacerdos
ministranda,
surdus sed
non mutus,
confessiones
audire.*

27 An confessarius antequam penitentem absoluat, recordare debeat statum penitentis. Vide verb. Confessionis, n. 58.
28 Huc etiam pertinet defectus corporalis Sacerdotis in Confessione ministranda, ut si sit surdus, vel mutus, & cer. Potest autem sacerdos surdus, sed non mutus, aliquando confessionem audire, quando nimirum penitentem urgeter præceptum confitendi, & non adfuerit alius sacerdos; tunc enim teneretur illi confiteri per signa. Ita Hurtado de peniten. disp. 8. diff. 4. par. 5. tract. 6. ref. 19.

CONFESSARIUS
Quoad Examen.

29. PRÆTER condiciones confessarij numeratas, debet confessarius præstare duo vnum ante absolutionem, quod est examen: aliud post illam, & est sigillum, de quo vide infra verb. Sigillum Sacramentale.

*Debet prætere
a confessarius
penitentem
examinare
circa multa.
An etiam
de consuetudine
peccandi?*

30 Debet igitur confessarius interrogare penitentem ante confessionem, habeatne aliquam excommunicacionem, vel aliquod reservatum, à quo ipse non possit absolueret, si impleuit penitentiam præcedentis confessionis, si adhibuit diligentiam in examine conscientie, & an doleat de peccatis commissis, proponatque, se in posterum non peccaturum. In confessione verò, peccatorum circumstantias, numerum, intentionem, conscientie dictamen, consuetudinem peccandi, & occasiones peccatorum.

31 Porro Ioannes Sancius præf. disput. 9. numero. 6. docuit, confessarium non habere ius interrogandi penitentem de consuetudine peccandi, illumque rubore afficiendi propter peccata iam confessata: quia, quantumvis consuetudine habeat, si tamen contritus sit, & propositum habeat non peccandi, est dignus absolui, & Confessarius tenetur illi absolutionem impendere. Ex quo deducit, quod penitens non tenetur Confessario interroganti de consuetudine, respondere: quia peccata semel confessata non tenentur cum suo dedecore, & rubore repetere. Imò posse illam negare cum æquiuocatione. Sed hæc opinio sic probabilis, alij videant. Dicendum igitur est, quod quamuis penitens non teneatur explicare consuetudinem peccandi, nisi oriatur ex occasione proxima, quam vitare tenetur, ut docet Bonacina de Sacramēt. disputat. 5. quast. 5. sect. 2. punct. 2. §. 3. diff. 3. numero 22. contra Henric. lib. 5. cap. 8. num. 1. potest nihilominus Confessarius, ad cognoscendum propositum penitentis.

Negat Sancius.

Et penitentem de ea interrogatum non teneret respondere.

Sed dicendum est posse